

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی آموزشی

« طرح دوره نظری – عملی »

اطلاعات درس:

گروه آموزشی **ارایه دهنده درس:** پرستاری کودکان و مراقبت‌های ویژه نوزادان

عنوان درس: پرستاری بیماری‌های کودکان

نوع و تعداد واحد: ۳ واحد (۵۱ ساعت)

نام مسؤل درس: دکتر راحله محمدی

مدرس / مدرسان: دکتر راحله محمدی - دکتر مهناز شوقی - خانم محبوبه علی اکبری

پیش نیاز: پرستاری کودک سالم (کد 32)

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری (M.Sc.) Pediatric Nursing

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: مربی

رشته تخصصی: پرستاری

محل کار: دانشکده پرستاری مامایی - گروه پرستاری کودکان و مراقبت‌های ویژه نوزادان

تلفن تماس: ۰۲۱ - ۴۳۶۵۱۳۱۶

نشانی پست الکترونیک:

mohammadirr1357@gmail.com

E mail:

توصیف کلی درس:

در این درس با استفاده از مهارت های تفکر انتقادی بر اساس فرایند پرستاری و مراقبت خانواده محور، نحوه ارائه مداخلات مناسب جهت رفع مشکلات سلامتی شایع در نوزادان و کودکان آموزش داده می شود. همچنین بر آموزش و نوتوانی خانواده و کودک تاکید می گردد. این درس بر دو بخش نوزادان و کودکان بیمار اختصاص دارد. شایان ذکر است که در تدریس اختلالات مربوطه به سیستم های مختلف بدن بر اختلاف علائم و مراقبت ها در کودکان و بزرگسالان تاکید می شود. بدین منظور به دانشجو کمک می شود ضمن تلفیق آموخته های قبلی خود در زمینه اثرات بیماری و بستری شدن بر کودک و خانواده، مفاهیم و روش های مراقبتی و کلیات تکامل بیولوژیکی دستگاههای مختلف بدن به منظور ایجاد توانایی بررسی و شناخت حالت های انحراف از سلامتی در نوزادان و کودکان و ارائه مداخلات مناسب پرستاری در امر مراقبت از کودک و خانواده را بکارگیرد.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

آشنائی با بیماری های رایج دوران کودکی به منظور انجام مداخلات پرستاری لازم و ارائه مراقبت با کیفیت، جهت اعاده سلامتی، افزایش رفاه، ارتقا سلامت کودک و خانواده در چهارچوب مراقبت خانواده محور، غیر تروماتیک و کل نگر و فرایند پرستاری با تاکید بر جنبه های اخلاقی مراقبت از کودک

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر:

- تاثیر بیماری و بستری شدن در بیمارستان را بر کودک و خانواده توضیح دهد
- کودک بیمار و سیستم مراقبتهای بهداشتی برای کودک و خانواده توضیح دهد.
- مفاهیم جدید در مراقبتهای بهداشتی از کودک، مراقبت توسط والدین و خود کودک و نقش بازی در بستری بودن کودک در مراکز بهداشتی را شرح دهد.
- تفاوت های بیماریهای کودکان و بزرگسالان و انواع بیماریهای کودکان را بیان کند.
- اهمیت حمایت و مشارکت از خانواده/مراقبت خانواده محور در مراقبت از کودکان را درک نماید.

نقش حرفه ای پرستار را در رابطه با تشخیص، پاتوفیزیولوژی، بررسی، درمان، مراقبت پرستاری، پیشگیری و پیش آگهی ناهنجاریهای شایع سیستم تنفسی، گوارشی، ادراری، تناسلی و قلبی و عروقی دوران نوزادی را شرح دهد.

- برنامه مراقبت پرستاری **Nursing Care Plan** از نوزاد با ناهنجاری و بیماری های مختلف را تدوین نماید.

دانشگاه علوم پزشکی وزارت بهداشت ایران

بررسی و مراقبت پرستاری از نوزادان با آنومالی‌ها آموزش لازم به خانواده و آماده کردن آنها در موارد: آنسفالوسل، هیدروسفالی، میکروسفالی، اسپاینایفیدا، میلومنگوسل، در رفتگی مادرزادی مفصل هیپ و پا چماقی، شکاف لب و کام، آترزی و فیستول مری و نای، ناهنجاری‌های آنورکتال، امفالوسل، هرنی دیافراگم، هیدروسل و کریپتوکیدیسیم و هیپوسپادیاس، اپی‌سپادیاس، اکستروفی مثانه، دو جنسی. مشکلات متابولیک نوزادان سالم: هیپوتیروئیدسیم مادرزادی، فنیل کتونوری، گالا کتوزمی. مشکلات نوزادان پرخطر: سپسیس، آنتروکولیت نکروزان و تشنج‌های نوزادی.

- سرطان‌های شایع در کودکان را از نظر علایم و نشانه‌ها، درمان و مراقبت‌های پرستاری مقایسه نماید.
- برنامه مراقبت پرستاری **Nursing Care Plan** از کودک با سرطان را بر اساس گایدلاین‌های معتبر تدوین نماید.
- اختلالات عملکرد مغزی در کودکان را شرح دهد.
- برنامه مراقبت پرستاری **NCP** از کودک با اختلال عملکرد مغزی را بر اساس گایدلاین‌های معتبر تدوین نماید.
- انواع اختلالات تشنج و صرع در کودکان را شرح دهد.
- انواع سردرد در کودکان را با هم از نظر علائم و نشانه‌ها، درمان و مراقبت‌های پرستاری مقایسه نماید.
- برنامه مراقبت پرستاری از کودک با تشنج و صرع را بر اساس گایدلاین‌های معتبر تدوین نماید.
- انواع اختلالات غدد درون‌ریز (هیپوفیز، تیروئید، پاراتیروئید و آدرنال) در کودکان را شرح دهد.
- برنامه مراقبت پرستاری از کودک با اختلالات غدد درون‌ریز را بر اساس گایدلاین‌های معتبر تدوین نماید.
- انواع اختلالات پوستی در کودکان را شرح دهد.
- برنامه مراقبت پرستاری از کودک با اختلالات پوستی را بر اساس گایدلاین‌های معتبر تدوین نماید.
- انواع اختلالات عملکرد اسکلتی عضلانی مفصلی را شرح دهد.
- برنامه مراقبت پرستاری از کودک با اختلال اسکلتی عضلانی مفصلی را بر اساس گایدلاین‌های معتبر تدوین نماید.
- انواع آسیب‌های مرتبط با فعالیت‌های ورزشی در کودکان را شرح دهد.
- برنامه مراقبت پرستاری از کودک با آسیب‌های ورزشی را تدوین نماید.
- انواع اختلالات عملکرد عصبی عضلانی در کودکان را شرح دهد.
- برنامه مراقبت پرستاری از کودک با اختلال عملکرد عصبی عضلانی را بر اساس گایدلاین‌های معتبر تدوین نماید.
- انواع اختلالات روان (بیش‌فعالی، اضطراب و شبادراری) در کودکان را شرح دهد.
- برنامه مراقبت پرستاری از کودک با اختلال روان را بر اساس گایدلاین‌های معتبر تدوین نماید.
- اهمیت حمایت و مشارکت از خانواده/مراقبت خانواده‌محور در مراقبت از کودکان را درک نماید.
- نسبت به تفکر نقادانه در مراقبت از کودکان اهمیت قائل شود.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

جدول تقویم ارائه درس پرستاری بیماریهای کودکان (نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳)

روز و ساعت کلاس: چهارشنبه ۱۰-۸ و یکشنبه ۱۵-۱۳ هشت هفته اول ترم

جلبه	عنوان مبحث فعالیت یادگیری / تکالیف	روش یادگیری - یاددهی		تاریخ ارائه	استاد
		فعالیت‌های یادگیری	روش یاددهی/تدریسی		
۱	معرفی و ارائه طرح درس و قوانین کلاس مروری بر اهمیت مراقبت نوزاد پر خطر، بررسی و مراقبت از نوزادان با آنومالی‌ها	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	۱۴۰۳/۶/۱۸	خانم دکتر محمدی
۲	آترزی مری، شکاف لب و شکاف کام، فتق دیافراگماتیک	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	۱۴۰۳/۶/۲۱	خانم دکتر شوقی
۳	آمفالوسل، مقعد بسته - تنگی هیپرتروفیک مادرزادی پیلور، مگاکولون، انواژیناسیون، ریفلاکس گاستروازوفاز - سلپاک	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	۱۴۰۳/۶/۲۵	خانم دکتر شوقی
۴	اکستروفی مثانه، هیپوسپادیاس - اپی سپادیاس، - هیدروسل - دوجنسی	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	۱۴۰۳/۶/۲۸	خانم دکتر شوقی
۵	ناهنجاریهای عضلانی - اسکلتی: پاچنبری، دورفتگی مادرزادی مفصل ران	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	سخنرانی تعاملی، محتوای تعاملی، بحث گروهی	۱۴۰۳/۷/۱	خانم دکتر شوقی

۶	اختلالات ارثی متابولیکی: فنیل کتونوری، گالاکتوزمی، کر تینیسیم	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	۱۴۰۳/۷/۴	خانم دکتر محمدی
۷	مشکلات نوزادان پرخطر: سپسیس، آنتروکولیت نکروزان و تشنج های نوزادی	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	۱۴۰۳/۷/۸	خانم دکتر محمدی
۸	ناهنجاریهای سیستم اعصاب مرکزی: اسپینابیفید، مننگوسل، آنانسفالی، میکروسفالی، هیدرسفالی وانواع آن	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	۱۴۰۳/۷/۱۱	خانم دکتر محمدی
۹	اختلالات آب و الکترولیت: تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان - اسهال و استفراغ: تعادل مایعات و الکترولیتها، مایع درمانی از راه دهان و ورید	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	۱۴۰۳/۷/۱۵	خانم دکتر محمدی
جله	عنوان مبحث فعالیت یادگیری / تکالیف	روش یادگیری - یاددهی		تاریخ ارائه	استاد
		فعالیت های یادگیری	روش یاددهی/ تدریس		
۱۰	اختلالات کلیوی: تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان UTI، ریفلکس مثانه به حالب، تومور ویلمز، سندرم نفروتیک، کلیه پلی کیستیک	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	۱۴۰۳/۷/۱۸	دکتر شوقی
۱۱	مفاهیم کلی مراقبت با روش های مراقبتی اطفال، آمادگی جهت انجام پروسیجرهای درمانی (آمادگی جسمی، روانی، ایمنی، روش های مختلف تغذیه و روش های دفع روده ای)	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی		خانم علی اکبری
۱۲	اختلالات شناختی و حسی: مفاهیم کلی اختلالات شناختی و مراقبت پرستاری سندرم داون، عقب ماندگی ذهنی، ناشنوایی، نابینایی با تاکید بر جنبه های پیشگیری و توانبخشی و مراقبت از کودکان	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	۱۴۰۳/۷/۲۲	خانم دکتر محمدی
۱۳	مراقبت خانواده محور از کودک مبتلا به بیماری مزمن و معلولیت: مرور و تصویری از مراقبت کودک، جنبه های از بیماری مزمن یا معلولیت کودک و ارتقا رشد و تکامل طبیعی و کمک به انطباق کودک	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	۱۴۰۳/۷/۲۵	خانم دکتر محمدی
۱۴	خانواده کودک با نیازهای خاص: بررسی توانایی و سازگاری خانواده، قبول موقعیت کودک، مداخلات و سیستم های حمایتی - کودک در حال احتضار: مروری	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	online	۱۴۰۳/۷/۲۹	خانم دکتر محمدی

				بر عکس العمل کودک و خانواده مشرف به مرگ کودک و مراقبت های خانواده و کودک در حال احتضار	
۱۵	خانم علی اکبری	۱۴۰۳/۸/۲	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	اختلالات خون : تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان ، کم خونی فقر آهن ، نالاسمی
۱۶	دکتر شوقی	۱۴۰۳/۹/۲۶	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	ادامه اختلالات خونی ، هموفیلی ، لوسمی حاد
۱۷	دکتر شوقی	۱۴۰۳/۸/۶	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	اختلالات قلبی : تکامل بیولوژیکی و بررسی در کودکان با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان ؛ ارتباط بین شریان ریوی و آنورت ، کوارکناسیون آنورت، ارتباط بین بطنها، تنگی دریچه شریان ریوی، تنگی دریچه شریان آنورت.
۱۸	دکتر شوقی	۱۴۰۳/۷/۹	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	تنرالوژی فالوت وجابجایی عروق بزرگ- مراقبتهای قبل و پس از عمل جراحی قلب باز، نارسایی احتقانی قلب، سندرم کاوازاکی
	استاد	تاریخ ارائه	روش یادگیری - یاددهی		عنوان مبحث فعالیت یادگیری / تکالیف
			روش یاددهی/تدریس	فعالیت های یادگیری	
۱۹	خانم دکتر محمدی	۱۴۰۳/۸/۱۶	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	اختلالات تنفسی : تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان کroup ، پنومونی
۲۰	خانم دکتر محمدی	۱۴۰۳/۸/۲۳	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	فیبروز کیستیک، آسم
۲۱	خانم دکتر محمدی	۱۴۰۳/۸/۳۰	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	آسپیراسیون جسم خارجی و احیا قلبی ریوی
۲۲	خانم دکتر محمدی	۱۴۰۳/۹/۷	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	اختلالات سیستم عصبی : تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان: اختلالات تشنج در کودکان و فلج مغزی
۲۳	خانم علی اکبری	۱۴۰۳/۹/۱۴	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	مراقبت خانواده محور از کودک طی بیماری و بستری شدن : ننیدگی بستری شدن و عکس العمل کودک پیشگیری با کاهش اضطراب جدایی و کنترل و صدمه

				جسمی، آمادگی کودک جهت بستری شدن: آمادگی از قبل از بستری تا پذیرش، ترخیص و مراقبت در منزل	
خانم علی اکبری	۱۴۰۳/۹/۲۲	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث گروهی، Self-Study	بررسی و مراقبت درد	۲۴

رویکرد آموزشی: ترکیبی از رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری شامل:

- ✓ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- ✓ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ✓ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
- ✓ یادگیری مبتنی بر سناریو
- ✓ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی

وظایف و انتظارات از دانشجو:

- حضور منظم در کلاس درس
- شرکت فعال در مباحث علمی کلاس
- ارائه کنفرانس و کار عملی
- مطالعات کتابخانه‌ای Self-Study
- توسعه تفکر نقادانه
- رعایت اصول اخلاقی در آموزش

روش ارزیابی دانشجو:

ردیف	سنجه	سهم ارزشیابی (%)
۱	تکالیف	۱۰٪ (۲ نمره)
۲	امتحان میان ترم	۳۰٪ (۶ نمره)
۳	آزمون پایان ترم	۶۰٪ (۱۲ نمره)
۴	جمع نمره یا امتیازدهی	جمع کل (از ۲۰): ۲۰

منابع:

الف) کتب:

- 1-Hochenberry, M.J, Wilson D. 2019. Wong's nursing Care of Infants and Children. Philadelphia, st .louis, Mosby, Elsevier.
- 2- James , S. R . A shwill , J. W. Droske , S.G. (last ed).Nursing care of children principle and practice. Philadelphia : Saunders

۲- مهناز شوقی، مهناز سنجری. پرستاری کودکان_ (کودک بیمار). ویراست یازدهم. ۱۳۹۹. انتشارات جامعه نگر

ب) منابع برای مطالعه بیشتر

Website:

1-Up to Date

2-Clinical Key

فولادبرنامه ریزی آموزشی دانشگاه عرب. ایران